

petek, 13. november 2020

P9_TA(2020)0305

Naložbeni načrt za trajnostno Evropo – financiranje zelenega dogovora

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2020 o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo – financiranje zelenega dogovora (2020/2058(INI))

(2021/C 415/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. januarja 2020 z naslovom Naložbeni načrt za trajnostno Evropo – Naložbeni načrt za evropski zeleni dogovor (COM(2020)0021),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 z naslovom Evropski zeleni dogovor (COM(2019)0640) in resolucije na to temo z dne 15. januarja 2020 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. maja 2018 za uredbo Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (COM(2018)0322) ter spremenjenega predloga z dne 28. maja 2020 (COM(2020)0443) skupaj s spremenjenim predlogom z dne 28. maja 2020 za sklep Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (COM(2020)0445),
- ob upoštevanju svojega vmesnega poročila z dne 14. novembra 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 – stališče Parlamenta v luči dogovora ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. oktobra 2019 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 in lastnih sredstvih: čas je za izpolnitev pričakovanih državljanov ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. maja 2020 o novem večletnem finančnem okviru, lastnih sredstvih in načrtu za okrevanje ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju končnega poročila in priporočil skupine na visoki ravni za lastna sredstva iz decembra 2016,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 16. septembra 2020 o osnutku sklepa Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo (COM(2020)0456) in s tem povezanih zakonodajnih predlogov,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 in Sklepa (EU) 2015/1814 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in spremembi Direktive 2003/87/ES,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0005.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0449.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0032.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0124.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0220.

petek, 13. november 2020

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o poštenu obdavčitvi v digitaliziranem in globaliziranem gospodarstvu: BEPS 2.0 ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju končnega poročila strokovne skupine na visoki ravni za financiranje trajnostne rasti z dne 31. januarja 2018,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2018 z naslovom Akcijski načrt: financiranje trajnostne rasti (COM(2018)0097),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. maja 2018 o trajnostnem financiranju ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. julija 2020 o sklepih z izrednega zasedanja Evropskega sveta od 17. do 21. julija 2020 ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 in Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev,
 - ob upoštevanju četrtnih evropskih gospodarskih napovedi Komisije,
 - ob upoštevanju Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), Kjotskega protokola k omenjeni konvenciji ter Pariškega sporazuma,
 - ob upoštevanju načel o odgovornih naložbah, načel o odgovornem bančništvu in načel o trajnostnem zavarovanju, ki jih podpira OZN,
 - ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, Mednarodne listine o človekovih pravicah, smernic OECD za večnacionalna podjetja, vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah, ciljev OZN v zvezi s trajnostnim razvojem, Deklaracije Mednarodne organizacije dela o temeljnih načelih in pravicah pri delu ter osmih temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela,
 - ob upoštevanju statuta Evropske centralne banke (ECB),
 - ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za proračun ter Odbora za ekonomske in monetarne zadeve v skladu s členom 58 Poslovnika,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za promet in turizem, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja ter Odbora za kulturo in izobraževanje,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun in Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0198/2020),
- A. ker naložbe, potrebne za prilagajanje podnebnim spremembam, še niso bile ocenjene in vključene v podnebne podatke večletnega finančnega okvira;

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0102.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0054.

⁽⁸⁾ UL C 76, 9.3.2020, str. 23.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0206.

petek, 13. november 2020

- B. ker bo pot do podnebne nevtralnosti do leta 2050 spodbudila konkurenčnost gospodarstva Unije in prinesla precej trajnostnih in izjemno kakovostnih delovnih mest;
- C. ker posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC), ki obravnava globalno segrevanje za 1,5 °C, pojasnjuje, da doslej sprejete politike ne zadoščajo, da bi bilo mogoče globalno segrevanje obdržati pod navedeno mejo, preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti in ohraniti biogeokemične cikle nedotaknjene;
- D. ker bodo podnebna pravila EU utrdila zavezo EU podnebni nevtralnosti do leta 2050, vključno z ambicioznimi vmesnimi koraki, potrebnimi za uresničitev zadanega cilja;
- E. ker Komisija ocenjuje, da so, če želimo izpolniti zadane podnebne cilje do leta 2030, na ravni EU vsako leto potrebne naložbe v višini 240 milijard EUR ⁽¹⁰⁾, poleg tega pa še 130 milijard EUR letno za okoljske cilje, 192 milijard EUR letno za socialno infrastrukturo in 100 milijard EUR letno za širšo evropsko prometno infrastrukturo; ker so tako skupaj potrebne naložbe v višini vsaj 662 milijard EUR letno; ker ti zneski temeljijo na podnebnem cilju do leta 2030, s katerim bi se emisije toplogrednih plinov zmanjšale za 40 %; ker se je sedaj, ko se je Parlament sporazumel o ambicioznejših ciljih, naložbena vrzel še povečala; ker je treba nujno zbrati vsa razpoložljiva sredstva, da bi to vrzel zakrpali;
- F. ker se v členu 2(1)(c) Pariškega sporazuma poziva, naj se „finančni tokovi uskladijo z razvojnimi usmeritvami, ki vodijo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in v razvoj, ki bo odporen na podnebne spremembe“;
- G. ker je evropski zeleni dogovor nova strategija za rast, njen cilj pa je EU spremeniti v pravično in cvetočo družbo s sodobnim, z viri učinkovitim in konkurenčnim gospodarstvom, ki bo do leta 2050 dosegel ničelne neto emisije toplogrednih plinov in pri katerem bo gospodarska rast ločena od uporabe virov, ter prispevati k strateški neodvisnosti EU;
- H. ker je pandemija COVID-19 pokazala, kako pomembne so naložbe v socialno in okoljsko vzdržno gospodarstvo, zlasti takšne, ki spodbujajo prelomne raziskave in razvoj, konkurenčen industrijski sektor, globlji in močnejši enotni trg, močna mala in srednja podjetja, odporen sistem socialnega varstva in socialno blaginjo;
- I. ker se zaradi porabe, potrebne za podporo evropskim gospodarstvom, poraja vprašanje, kako se bo odplačal nastali dolg; ker je pomembno preprečiti, da bi se povečala neenakost, kakor se je zgodilo po prejšnji krizi;
- J. ker je vzpostavitev trajnostnega gospodarskega sistema osrednjega pomena za vzpostavitev dolgoročne strateške neodvisnosti EU in povečanje njene odpornosti;
- K. ker trgovinska politika vpliva na emisije toplogrednih plinov;
- L. ker 27 % skupnih emisij EU povzročijo emisije toplogrednih plinov iz prometa in ker gre za edine emisije, ki se še vedno povečujejo; ker mora promet na tehnološko nevtralen način prispevati k uresničevanju ciljev EU na področju zmanjšanja emisij in posledično uresnitvi podnebne nevtralnosti do leta 2050, obenem pa mora ostati cenovno dostopen in konkurenčen; ker je mogoče z razvojem in krepitevijo sinergij z drugimi sektorji, na primer digitalnim in energetskim, tako na področju infrastrukture kot voznega parka pospešiti zmanjšanje emisij v prometnem sektorju;
- M. ker lahko davčne oprostitve za letalski in pomorski sektor povzročijo izkrivljanje konkurence med industrijskimi sektorji ter spodbujajo neučinkovite in okolju neprijazne načine prevoza;
- N. ker člen 2 statuta ECB določa, da se mora, če je cilj stabilnosti cen dosežen in ni ogrožen, monetarna politika ECB izvajati z namenom spodbujanja ciljev EU iz člena 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), kjer so med drugim določeni cilji za varstvo kakovosti okolja;

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

petek, 13. november 2020

- O. ker bo ECB v okviru pregleda svoje strategije na področju monetarne politike ocenila, ali in kako lahko v mejah svojega mandata upošteva trajnostne vidike, zlasti tveganja v zvezi z okoljsko trajnostjo;
- P. ker je namen uporabe splošne odstopne klavzule državam članicam omogočiti fiskalno politiko, ki bo olajšala izvajanje vseh ukrepov, potrebnih za ustrezno obvladovanje krize, hkrati pa ostala v okviru na pravilih temelječega okvira pakta za stabilnost in rast; ker splošna odstopna klavzula določa, da se z njeno uporabo ne sme ogroziti fiskalne vzdržnosti;
1. pozdravlja naložbeni načrt za trajnostno Evropo, saj je osrednjega pomena za uspeh zelenega dogovora in prehod na bolj trajnostno, konkurenčno, krožno in odporno gospodarstvo v skladu z okoljskimi zavezami Unije, vključno s podnebnimi zavezami iz Pariškega sporazuma in podnebne zakonodaje EU; poudarja, da bi moral biti načrt v središču usklajenega in vključujočega odziva Unije, s katerim bi po pandemiji COVID-19 oblikovali odpornejše gospodarstvo in družbo, prav tako pa bi moral spodbujati teritorialno, socialno in gospodarsko kohezijo; poudarja, da je treba pri trajnostnosti upoštevati pomisleke glede finančne stabilnosti;
 2. pozdravlja načrt okrevanja za Evropo, ki ga je pripravila Komisija, v njegovo središče pa postavila evropski zeleni dogovor in strategijo za digitalizacijo; podpira temeljno pravilo, da se pri javnih naložbah spoštuje načelo, po katerem se ne sme povzročiti znatna škoda, in poudarja, da to načelo velja za socialne in okoljske cilje; poudarja, da bi morala EU z nacionalnimi načrti za okrevanje in odpornost zakorakati na pot podnebne nevtralnosti do leta 2050, kakor je določeno v njeni podnebni zakonodaji, vključno z vmesnimi cilji za leto 2030, s čimer bi zagotovili prehod držav članic na krožno in podnebno nevtravno gospodarstvo, temelječe na znanstvenih in časovno določenih podnebnih ciljih;
 3. opozarja, da je treba pri naložbah v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost upoštevati načelo neškodovanja; poudarja, da bi morale biti naložbe v zvezi s podnebjem v skladu s taksonomijo EU in da bi morali biti nacionalni načrti za okrevanje usklajeni z nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti;
 4. meni, da je uresničitev pravičnega prehoda na podnebno nevtravnost ena največjih nalog EU; poziva, naj se z izvajanjem ustreznih ukrepov in politik zagotovi, da bo prehod uspešen in da bo zajemal javni in zasebni sektor, regije, mesta in države članice; poziva, naj se prednost nameni naložbam v podporo trajnostnemu prehodu, digitalni agendi in evropski suverenosti v strateških sektorjih z dosledno industrijsko strategijo; meni, da bo digitalizacija javnega in zasebnega sektorja pripomogla k podnebni nevtralnosti;
 5. poudarja, da bo uspeh cilja EU, da bi do leta 2050 dosegla podnebno nevtravnost in uvedla krožno gospodarstvo, med drugim odvisen od ustreznega financiranja in skladnega vključevanja trajnostnosti v javno in zasebno financiranje; poudarja, da za uresničitev teh ciljev in prispevek k prihodni ne bodo zadoščala zgolj javna sredstva, temveč bodo potrebne tudi precejšnje trajnostne javne in zasebne naložbe; zato poziva Komisijo, naj pri oblikovanju naložbenega načrta za trajnostno Evropo spodbuja javne in zasebne naložbe; poudarja dejstvo, da sredstva, ki bodo na voljo, tudi z ambicioznim financiranjem ne bodo neomejena; meni, da je v naložbenem načrtu za trajnostno Evropo nujno treba predvideti in omogočiti dodatne naložbe z resnično dodano vrednostjo, ki ne bodo izpodrinile financiranja na trgu; poziva Komisijo, naj vzpostavi trden okvir za poročanje in spremljanje, s katerim bi poskrbeli, da bodo imela porabljena sredstva dejanski učinek; vztraja, da bo povezava med odhodki in prihodki, zlasti z oblikovanjem novih virov lastnih sredstev, osrednjega pomena za izvajanje zelenega dogovora;
 6. ugotavlja, da bo prehod na zeleno gospodarstvo vplival na vse sektorje v EU, in vztraja, da bi morala pot do podnebne nevtralnosti povečati konkurenčnost evropskega gospodarstva in zagotoviti neto presežek trajnostnih in izjemno kakovostnih delovnih mest v Uniji; poudarja, da bi moral biti zeleni prehod vključujoč in v skladu z načeli gospodarske, socialne in okoljske trajnostnosti; meni, da naložbeni načrt za trajnostno Evropo ne bi smel prezreti nikogar, po potrebi pa bi se moral osredotočati na zmanjševanje razlik med državami članicami in regijami pri doseganju ciljev podnebne nevtralnosti; opozarja, da je pri prehodu na trajnostno energijo izjemno pomembno ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest, pa tudi dodatno usposabljanje in prekvalifikacija;
 7. prav tako poudarja, da morajo, če želimo, da bo evropski zeleni dogovor uspešen, evropski proizvajalci trajnostnih proizvodov in ponudniki storitev prepoznati njegove prednosti;

petek, 13. november 2020

8. poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo, da bo za naložbeni načrt za trajnostno Evropo na voljo dovolj sredstev, da bodo lahko prihodnji programi, kot je strategija za val prenove, ustrezno vplivali na vse stavbe v EU, da bodo sprejemljivi za vse državljane Unije in da jih bodo ti pozdravili;

9. dvomi, da bo naložbeni načrt za trajnostno Evropo v sedanji obliki omogočil mobilizacijo 1 bilijona EUR do leta 2030, saj so obeti za gospodarstvo po pandemiji COVID-19 slabi; poziva Komisijo, naj poskrbi za popolno preglednost v zvezi z vprašanji financiranja, na primer v zvezi z optimističnim učinkom vzvoda, morebitnim dvojnem štejetem nekaterih naložb ali nejasnostjo glede ekstrapolacije nekaterih zneskov; se prav tako sprašuje, kako bo novi večletni finančni okvir, kakor ga je predlagala Komisija in potrdir Evropski svet v svojih sklepih, omogočil uresničitev ciljev naložbenega načrta za trajnostno Evropo; je zaskrbljen, da bi lahko s povečanim financiranjem programov EU v začetku obdobja povzročili naložbeno vrzel ob izteku naslednjega večletnega finančnega okvira; poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo načrte, v katerih bo pojasnjeno, kako bodo z zasebnimi in javnimi naložbami premostile precejšnjo naložbeno vrzel, vključno z oceno nove gospodarske perspektive zaradi aktualne krize in pričakovanimi povečanimi ambicijami v zvezi s podnebnimi, energetskimi in okoljskimi cilji za leto 2030; poudarja, da je naložbeni načrt za trajnostno Evropo dolgoročni cilj EU, ki se ga ne sme ogroziti z nižjimi večletnimi finančnimi okviri v prihodnosti, pri katerih bi velik del sredstev namenili odplačevanju dolgoročnega dolga;

10. ugotavlja, da je Komisija v sporočilu o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo z dne 14. januarja 2020 ocenila, da so, če želimo uresničiti podnebne cilje do leta 2030, na ravni EU potrebne naložbe v višini vsaj 662 milijard letno; poziva Komisijo, naj te nove podatke upošteva v spremenjeni strukturi naložbenega načrta za trajnostno Evropo;

11. poziva Komisijo, naj razkrije izpostavljenost vseh sredstev iz večletnega finančnega okvira in Instrumenta Evropske unije za okrevanje različnim ciljem in kategorijam taksonomije EU;

12. želi, da se poskrbi, da se financiranje iz naložbenega načrta za trajnostno Evropo na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni nameni politikam in programom, ki izkazujejo največji potencial za boj proti podnebnim spremembam in druge okoljske cilje, vključno s preходом podjetij iz EU, zlasti malih in srednjih, na konkurenčnejšo Unijo in ustvarjanje delovnih mest, ob hkratnem prilagajanju različnim nacionalnim, regionalnim in lokalnim potrebam; se veseli, da bo Komisija pred začetkom veljavnosti naslednjega večletnega finančnega okvira objavila okvir za spremljanje porabe na področju podnebja, biotske raznovrstnosti in drugih trajnostnih odhodkov, pri tem pa po potrebi uporabila merila iz uredbe o taksonomiji; poziva, naj ta okvir med drugim zajema metodologijo za spremljanje, skupaj z ustreznimi korektivnimi ukrepi, pa tudi mehanizem za preverjanje in spremljanje trajnosti, da bi odkrili škodljive učinke v skladu z načelom, po katerem se ne sme povzročati znatna škoda, in zavezami iz Pariškega sporazuma;

13. poudarja, da je uspeh naložbenega načrta za trajnostno Evropo odvisen od ustreznosti javnega in zasebnega financiranja ter skladnosti politik EU; zato poudarja potrebo po usklajenih kazalnikih trajnosti in metodologiji za merjenje učinka; vztraja, da bi bilo treba v zvezi z naložbenim načrtom za trajnostno Evropo začeti izvajati ocene učinkov tudi za druge zakonodajne akte, ne glede na to, ali so še v zakonodajni fazi ali pa so že bili sprejeti, da se oceni združljivost veljavne zakonodaje EU z okoljskimi cilji EU;

14. poudarja, da bi moral biti eden od ciljev naložbenega načrta za trajnostno Evropo zagotoviti prehod z netrajnostnih na trajnostne gospodarske dejavnosti;

15. meni, da bi bilo treba pri javnem in zasebnem financiranju spoštovati taksonomijo EU in načelo, da se ne sme povzročiti znatna škoda, s čimer bi poskrbeli, da politike in sredstva EU, tudi iz proračuna EU, programov, ki se financirajo prek naslednje generacije EU, evropskega semestra in financiranja EIB, ne prispevajo k ciljem, projektom in dejavnostim, ki občutno ogrožajo socialne ali okoljske cilje, in ne spodbujajo gospodarske konkurenčnosti ali povzročajo izgube delovnih mest; poudarja, da javni proračuni in banke ne bodo uspele same premostiti naložbenih vrzeli; opozarja, da deset največjih evropskih bank vsako leto še vedno naloži več kot 100 milijard EUR v fosilna goriva; opozarja, da mora Komisija v skladu z uredbo o taksonomiji pred koncem leta 2020 sprejeti delegirani akt, ki bo vseboval tehnična merila za pregled dejavnosti, ki znatno prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju nanje;

petek, 13. november 2020

16. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo novi večletni finančni okvir izključeval podporo ali naložbe v dejavnosti, zaradi katerih se vežejo sredstva, ki glede na njihovo življenjsko dobo škodijo podnebnim in okoljskim ciljem Unije;

17. poziva Komisijo, naj oceni možnosti, da bi se taksonomija EU uporabljala tudi za sledenje porabi za podnebje in okolje v vsem javnem financiranju EU, vključno z novim večletnim finančnim okvirom, programom InvestEU, instrumentom EU za naslednje generacije, instrumentom za podporo plačilni sposobnosti, mehanizmom za okrevanje in odpornost ter sredstvi Evropske investicijske banke (EIB);

18. poziva, naj se načelo, po katerem se ne sme povzročiti znatna škoda, v ustreznih uredbah EU o financiranju operacionalizira, na primer s preverjanjem podnebne, okoljske in socialne trajnosti; opozarja, da se ne bi smelo uvajati strogih pravil o naložbah, ne da bi se poprej izvedlo posvetovanje z lokalnimi in regionalnimi javnimi organi, industrijo ter malimi in srednjimi podjetji;

19. poziva Komisijo, naj oceni dejavnosti in ugotovi, katere znatno škodijo okoljski trajnosti, v skladu s členom 26(2) (a) Uredbe (EU) 2020/852, s priporočili Evropske centralne banke ter mreže centralnih bank in regulatorjev za ozelenitev finančnega sistema;

20. poziva, naj se začne dejansko opuščati javne in zasebne naložbe v okolju neprijazne in škodljive gospodarske dejavnosti, za katere so na voljo z ekonomskega vidika izvedljive alternative, pri čemer je treba v celoti spoštovati pravice držav članic, da izberejo svojo mešanico energetskih virov, da bi vzpostavili sistem obnovljivih virov energije in energetsko omrežje, ki sta skladna s Pariškim sporazumom; poudarja, da je treba te alternative nujno poiskati z obsežnimi naložbami v tehnološke inovacije in energetsko učinkovitost; vztraja, da dejavnosti, ki se financirajo z naložbenim načrtom za trajnostno Evropo, ne smejo prispevati k poglobljanju socialnih neenakosti in povečevati gospodarskega in socialnega razkoraka med vzhodom in zahodom v EU; v zvezi s tem opozarja, da je enajst držav skupaj z Evropsko unijo v letih 2014–2016 porabilo 112 milijard EUR letno za subvencioniranje fosilnih goriv; poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo strategije za postopno ukinitve vseh okolju škodljivih subvencij, da bi izboljšali doslednost in verodostojnost EU pri ohranjanju biotske raznovrstnosti in naravnih ekosistemov ter spodbudili prehod na sisteme čiste energije ter podnebno nevtralnost in krožno gospodarstvo;

21. meni, da bi moral prehod na podnebno nevtralnost ohraniti enake konkurenčne pogoje za podjetja iz EU, zlasti kadar jim preti nepoštena konkurenca iz tretjih držav; meni, da bi moral, če želimo ta cilj uresničiti, naložbeni načrt za trajnostno Evropo prispevati tudi k trajnostni evropski proizvodnji in s trgovinsko politiko zmanjšati svetovne emisije; poziva, naj trgovinski sporazumi ne ščitijo vlagateljev na račun okoljskih, socialnih ali zdravstvenih standardov; poudarja, kako pomembno je, da se v trgovinske sporazume, ki jih je EU sklenila s tretjimi državami, vključijo izvršljivi podnebni in drugi okoljski standardi, tudi da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za evropska podjetja; poziva, naj se zagotovi, da bodo tretje države upravičene do čezmejnih projektov, ki prispevajo k ciljem Pariškega sporazuma;

22. poudarja, da so program Erasmus+, evropska solidarnostna enota in program Ustvarjalna Evropa kot glavni programi EU na področju izobraževanja, prostovoljstva in kulture bistveno orodje za svetovni odziv na podnebne spremembe in imajo ključno vlogo pri spodbujanju izobraževanja na področju znanj in spretnosti, potrebnih za zeleni prehod, ozaveščanju o okoljskih in podnebnih vprašanjih, zlasti med mladimi, prostovoljstvu za varstvo okolja ter razvoju ustvarjalnih, vključujočih in dostopnih rešitev za obravnavanje okoljskih izzivov; poudarja, da ti programi prispevajo k uresničevanju ciljev EU na področju trajnostnega razvoja; v zvezi s tem poudarja pomen pripravnosti v kmetijstvu, ki ga podpira program Erasmus+;

Proračun EU: ciljno opredeljevanje, aktiviranje in usmerjanje finančnih sredstev

23. poudarja, da ima proračun EU osrednjo vlogo pri izvajanju naložbenega načrta za trajnostno Evropo; ponavlja svoje dolgoletno stališče, da bi bilo treba nove pobude vedno oceniti in preveriti z vidika trajnostnosti ter jih financirati z novimi sredstvi, ne pa na račun drugih politik; poudarja, kako pomembne so tradicionalne politike EU, kot sta kohezijska ali kmetijska, skupaj z drugimi ključnimi področji politike, kot so raziskave, inovacije ali prilagajanje podnebnim spremembam in blažitev njihovih posledic; poziva Komisijo in države članice, naj izpolnijo svoje politične zaveze in Uniji zagotovijo v prihodnost usmerjen večletni finančni okvir, s katerim bo mogoče izpolniti pričakovanja državljanov;

petek, 13. november 2020

24. poudarja, kako pomembne so trajnostne zasebne naložbe, in izpostavlja njihovo vlogo pri uresničevanju ciljev naložbenega načrta za trajnostno Evropo, zato meni, da bi bilo treba poenostaviti zasebno financiranje; prav tako poudarja, da bi bilo treba izboljšati tehnično podporo v obliki inkubatorjev in drevesnic projektov na lokalni in nacionalni ravni, ki združujejo financirje in nosilce projektov;

25. je zadovoljen, da je Evropski svet sprejel instrument Evropske unije za okrevanje kot instrument za podporo naložbam in reformam v izrednih razmerah; obžaluje pa, da je bilo za več programov EU predlagano, da bi se občutno zmanjšala dodatna sredstva, za nekatere druge programe pa, da bi se ta sredstva v celoti razveljavila; meni, da je predlagano zmanjšanje sredstev za programe, ki podpirajo prehod regij, odvisnih od ogljika, v nasprotju z načrtom EU za zeleni dogovor in bo v končni fazi vplivalo tudi na financiranje naložbenega načrta za trajnostno Evropo;

26. poudarja, da bi morala EU, če želi izpolniti zaveze iz Pariškega sporazuma, svoj prispevek k podnebnim ciljem v proračunu podkrepiti z ambicioznim deležem odhodkov, povezanih s podnebjem in biotsko raznovrstnostjo; zato si prizadeva čim prej sprejeti pravno zavezujoč cilj porabe 30 % za vključevanje podnebnih ukrepov in 10 % za biotsko raznovrstnost; poudarja, da bi moral cilj porabe za podnebne ukrepe veljati za večletni finančni okvir kot celoto; poudarja, da bi moral 37-odstotni cilj na področju podnebnih ukrepov veljati tudi za odhodke v okviru instrumenta za okrevanje; poziva Komisijo, naj vzpostavi smiselni in pregleden okvir za spremljanje in nadzor odhodkov iz proračuna EU, ki so povezani s podnebjem; poudarja, da imajo novi viri lastnih sredstev pomembno vlogo, saj omogočajo, da bo proračun EU v prihodnosti dosegel višjo raven financiranja podnebnih ukrepov;

27. pozdravlja predlog, da se Sklad za pravični prehod dopolni z dodatnimi sredstvi iz instrumenta EU za okrevanje, a obžaluje predlog Sveta, da se ta sredstva zmanjšajo, in poudarja, da bo potrebna dodatna podpora, če želimo zagotoviti, da bodo delavci, ki jih bo prehod neposredno in posredno prizadel, prejeli ustrezno podporo; poudarja, da lahko sredstva iz Sklada za pravični prehod dopolnjujejo sredstva, ki so na voljo v okviru kohezijske politike, in meni, da se novi predlog ne bi smel uresničevati na račun kohezijske politike z obveznimi prenosi iz nacionalnih sredstev držav članic, prav tako pa ne bi smel izkrivljati konkurence;

28. meni, da bi bilo treba načelo pravičnega prehoda vključiti v vse dele zelenega dogovora in da bi se moral Sklad za pravični prehod osredotočati predvsem na regije, ki so najbolj odvisne od fosilnih goriv; poudarja, da morajo biti projekti, ki prejemajo sredstva, okoljsko, socialno in ekonomsko trajnostni ter dolgoročno izvedljivi; zato poziva k celoviti strategiji EU za razvoj in posodobitev regij, ki prejemajo sredstva iz Sklada za pravični prehod;

29. poudarja, da bi morali pri pripravi načrtov za pravični prehod sodelovati vsi ustrezni deležniki; meni, da bi bilo treba pri teh načrtih upoštevati različna izhodišča držav članic in regij pri prehodu na podnebno nevtralnost; ugotavlja, da bi morala biti merila za upravičenost do financiranja jasnejša; meni, da bi bilo treba programe, ki se financirajo iz Sklada za pravični prehod, oceniti tudi z uporabo metodologije za spremljanje podnebja, metodologije za računovodstvo naravnega kapitala in metodologije življenjskega cikla;

30. pozdravlja dva dodatna stebra mehanizma za pravični prehod, zlasti namenski program v okviru InvestEU in instrument za posojila v javnem sektorju, ki bosta skupaj s skladom za pravični prehod ustvarila nove gospodarske priložnosti in prispevala k zmanjšanju socialno-ekonomskih učinkov prehoda na podnebno nevtralnost in izvajanja krožnega gospodarstva v EU v najbolj ranljivih in ogljično intenzivnih regijah in mestih ter pomagala pri obravnavi izzivov cenovne dostopnosti energije, s katerimi se soočajo državljani med procesom prehoda; meni, da je za uspeh teh stebrov bistveno, da se državam članicam, regijam in mestom zagotovi zadostna tehnična pomoč;

31. poudarja, da socialno pravičen prehod ne bo mogoč brez bistvenega prispevka metropolitanskih območij; zato meni, da bi morala biti sredstva iz drugega in tretjega stebra mehanizma za pravični prehod zlahka na voljo mestom, da bi razvili obsežen finančni mehanizem za pomoč pri podnebnih in socialnih prizadevanjih na ravni mest; poudarja, da to lahko vključuje neposredno dostopna sredstva, med drugim za stanovanjske politike, obnovo stavb, programe za naknadno opremljanje in izolacijo, projekte javnega prevoza, izboljšanje zelene infrastrukture mest, uvedbo instrumentov krožnega gospodarstva ali projekte trajnostnega gospodarjenja z vodo;

petek, 13. november 2020

32. pozdravlja vlogo InvestEU pri izvajanju in delovanju naložbenega načrta za trajnostno Evropo ter meni, da bi moral igrati ključno vlogo pri zelenem, pravičnem in stabilnem okrevanju Unije; obžaluje, da se je predlagano financiranje InvestEU, tako prek večletnega finančnega okvira kot prek Instrumenta Evropske unije za okrevanje, v primerjavi z najnovejšim predlogom Komisije znatno zmanjšalo; pozdravlja predlog, da bi se v okviru InvestEU ustanovil instrument za strateške naložbe, zlasti da bi se dodal peti sklop, namenjen evropskim naložbam, s katerim bi se spodbujale trajnostne naložbe v ključne tehnologije in vrednostne verige; poudarja, da bi morali biti projekti, financirani v okviru InvestEU, skladni s podnebnimi in okoljskimi zavezami Unije do leta 2030;

33. poudarja, da revidirani predlog Komisije že vključuje predhodni dogovor o InvestEU, ki sta ga maja 2019 dosegla Parlament in Svet; opozarja, da ta dogovor poleg privilegiranega položaja za skupino EIB zagotavlja tudi pomembno vlogo za druge izvajalske partnerje, kot so nacionalne spodbujevalne banke ali druge mednarodne finančne institucije; poleg tega opozarja, da je InvestEU instrument, ki temelji na povpraševanju, in da bi se bilo zato treba izogniti pretirani sektorski ali geografski koncentraciji; poudarja, da je treba zagotoviti, da bo na terenu na voljo ustrezna tehnična pomoč, da se projekti lahko financirajo tam, kjer so najbolj potrebni, in na način, ki zagotavlja resnično dodatnost; v zvezi s tem poudarja ključni prispevek svetovalnega vozlišča, za katerega je treba zagotoviti ustrezna finančna sredstva;

34. ponovno potrjuje odgovornost EU kot vodilne v svetu v boju proti podnebnim spremembam, da spodbudi druge mednarodne partnerje k podobnemu pristopu; meni, da se sredstva, ki se iz proračuna EU dodelijo tretjim državam, ne bi smela porabiti na noben način, ki bi bil v nasprotju s cilji zelenega dogovora, in bi morala biti namenjena lažjemu doseganju njegovih ciljev, pri čemer bi bilo treba upoštevati različne ravni razvoja vsake države in njihove različne naložbene potrebe; meni, da je pandemija pokazala, da so ukrepi za varstvo okolja in biotske raznovrstnosti zunaj Unije neločljivo povezani z zdravjem doma in da so ti ukrepi stroškovno učinkoviti v primerjavi s posledicami pandemije;

35. ugotavlja, da bi morala sklad za inovacije in sklad za modernizacijo bistveno prispevati k trajnostnemu prehodu k neto ničelnim emisijam toplogrednih plinov do leta 2020, in pozdravlja, da je sklad za modernizacijo zasnovan tako, da podpira naložbe za izboljšanje energijske učinkovitosti v 10 državah članicah z nizkimi dohodki in je zato pomembno orodje za zagotavljanje pravičnega prehoda; kljub temu poudarja, da je potreben okrepljen nadzor nad skladom, saj naložbe v dejavnosti, ki znatno škodijo socialnim in okoljskim ciljem, ne bi smele biti upravičene do sredstev iz sklada za modernizacijo;

36. meni, da se je treba izogniti prekrivanju s povezanimi dejavnostmi, ki se financirajo iz proračuna Unije, in verjame, da bi lahko obstoj teh skladov zunaj proračuna Unije škodil proračunskemu nadzoru; poziva Komisijo, naj proračunski organ ustrezno obvešča o izvajanju skladov;

37. pozdravlja namero Komisije, da v okviru revizije sistema trgovanja z emisijami pregleda sklad za modernizacijo in sklad za inovacije; ponavlja svojo že dolgoletno zahtevo, da se znaten delež prihodkov iz sistema trgovanja z emisijami razvrsti v okvir lastnih sredstev;

38. poudarja pomembno vlogo, ki jo bosta morali imeti skupna kmetijska politika (SKP) in skupna ribiška politika pri doseganju ciljev naložbenega načrta za trajnostno Evropo; ugotavlja, da bi morala SKP na poti kmetijskega in ribiškega sektorja EU k bolj trajnostnemu upravljanju naravnih virov in ohranjanju biotske raznovrstnosti ohraniti svoje cilje, tj. podpirati zagotavljanje visokokakovostne prehrane s hrano, Evropejcem zagotavljati prehransko neodvisnost, prispevati k stabilnim in sprejemljivim zaslužkom za kmete in ribiče ter prispevati k trajnostnemu razvoju podeželja; poudarja, da je treba zagotoviti, da bo SKP prispevala k podnebnim in trajnostnim ciljem EU, kot je poudarjeno v poročilu Evropskega računskega sodišča z dne 7. novembra 2018;

39. poudarja pomen olajšanja dostopa do javnih in zasebnih finančnih sredstev za podporo povečanih zelenih naložb, razvoja in dostopa do orodij digitalizacije, modernizacije in inovacij, ki bodo kmetijskemu in ribiškemu sektorju ter podeželskim območjem omogočili, da se spopadejo z izzivi in izkoristijo priložnosti, ki jih prinaša uresničevanje ciljev in ambicij zelenega dogovora;

petek, 13. november 2020

40. poudarja, da bo imela kohezijska politika kot glavna naložbena politika EU ključno vlogo pri podpiranju prehoda na podnebno nevtralnost; opozarja, da bo kohezijska politika po pandemiji COVID-19 eden od odločilnih instrumentov za trajnostno oživitev gospodarstva in bi morala ohraniti svojo dolgoletno vlogo prispevanja k spodbujanju socialne, ekonomske in teritorialne kohezije, kot je določeno v Pogodbah EU; vztraja, da bi bilo treba okrepiti kohezijsko politiko, da bo lahko izpolnila svoje glavne cilje in prispevala k uspehu evropskega zelenega dogovora;

41. podpira inovativni pristop Komisije, ki se odraža v njeni izjavi, da bo proračun EU tudi na strani prihodkov prispeval k uresničevanju podnebnih in okoljskih ciljev; opozarja na stališče Parlamenta, ki podpira uvedbo novih lastnih sredstev, ki lahko ustvarijo dodano vrednost in znatno podprejo evropski zeleni dogovor;

42. znova potrjuje svoje prejšnje stališče v zvezi s seznamom potencialnih kandidatov za nova lastna sredstva, kot je zapisano v vmesnem poročilu o večletnem finančnem okviru, ki naj bi ustrezala bistvenim ciljem EU, vključno z bojem proti podnebnim spremembam in varstvom okolja; zato poziva, naj se brez dodatnega bremena za državljane uvedejo nova lastna sredstva, ki bi lahko na primer vključevala sredstva, za katera je Komisija v letu 2018 navedla številke na podlagi:

- (i) prihodkov z dražbe sistema trgovanja z emisijami, ki bi lahko letno prispevali od 3 in 10 milijard EUR,
- (ii) prispevka za nerekiclrano odpadno plastično embalažo, ki bi lahko letno znašal od 3 do 10 milijard EUR,
- (iii) prihodnjega mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, ki bi lahko letno prispeval od 5 do 14 milijard EUR,
- (iv) skupne konsolidirane osnove za davek od dohodkov pravnih oseb, ki bi lahko letno prispevala več kot 12 milijard EUR,
- (v) davka za velika digitalna podjetja, ki bi lahko letno prispeval od 750 milijonov do 1,3 milijarde EUR, in
- (vi) davka na finančne transakcije, ki bi na podlagi prvotnega predloga Komisije iz leta 2012 ter ob upoštevanju brexita in gospodarske rasti lahko letno prispeval do 57 milijard EUR, odvisno od področja uporabe davka;

v zvezi s tem ponovno poziva vse države članice, naj se pridružijo okviru okrepljenega sodelovanja na področju davka na finančne transakcije; poziva Komisijo, naj čim prej zagotovi podrobnosti o lastnih sredstvih, predstavljenih v sporočilu z dne 27. maja 2020 o načrtu za oživitev gospodarstva, vključno z dajatvijo, ki temelji na poslovanju velikih podjetij, in morebitno razširitvijo sistema trgovanja z emisijami na pomorski in letalski sektor;

43. vztraja, da bi bilo treba od leta 2021 v proračun EU vključiti košarico novih virov lastnih sredstev, medtem ko bi bilo treba določiti tudi pravno zavezujoč časovni raspored za predlaganje in uvedbo novih lastnih sredstev v naslednjem večletnem finančnem okviru; poziva, naj bodo prihodki iz novih lastnih sredstev zadostni za kritje vsaj obveznosti odplačevanja v okviru instrumenta za okrevanje; pričakuje, da bodo vsi prihodki, ki presegajo to raven, pritekali v proračun EU, da bi med drugim premostili vrzel v financiranju v zelenem dogovoru, pri tem pa ne bi posegali v načelo univerzalnosti;

44. poudarja, da bosta obe vrsti prihodkov, okoljski in ne specifično okoljski, nepogrešljivi za vzpostavitev zanesljive košarice pravih novih lastnih sredstev, saj bi se lahko prihodki, ustvarjeni z okoljskimi prihodki, sčasoma sorazmerno zmanjšali, ko bo EU napredovala v smeri podnebne nevtralnosti;

Finančne institucije – omogočanje izvajanja zelenega dogovora

45. pozdravlja odločitev EIB, da bo pregledala svojo posojilno politiko na področju energije in podnebno strategijo ter da bo od leta 2025 50 % svojih dejavnosti namenila podnebnim ukrepom in okoljski trajnosti, da bi izpolnila obveznosti EU iz Pariškega sporazuma; poziva EIB, naj revidira tudi svojo posojilno politiko na področju prometa in se zaveže k trajnostnemu prehodu na podnebno nevtralnost in krožno gospodarstvo, pri tem pa upošteva različne mešanice

petek, 13. november 2020

energijskih virov držav članic in posebno pozornost nameni sektorjem in regijam, ki jih je prehod najbolj prizadel; poziva zlasti k izvajanju novih politik v ogljično intenzivnih industrijskih sektorjih, v katerih je dejavna EIB, da bi podprli prehod teh sektorjev, da bi vsa nova sektorska posojila uskladili s ciljem doseganja podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050; pozdravlja zavezo EIB, da bo do leta 2021 prenehala financirati projekte na področju energije iz fosilnih goriv; zahteva sprejetje in objavo preverljivih načrtov prehoda, da se dosežejo cilji podnebne nevtralnosti;

46. poudarja, da bi moral biti odziv EIB na pandemijo COVID-19 skladen s cilji naložbenega načrta za trajnostno Evropo; vendar ugotavlja, da vsi financirani projekti ne morejo prispevati k doseganju podnebnih ciljev EU, in vztraja, da to ne bi smelo preprečiti njihovega financiranja; vendar meni, da mora biti portfelj EIB usklajen s trajnostnimi cilji EU in načelom, da se ne sme povzročiti znatna škoda; poziva EIB, naj pripravi konkreten časovni načrt za izpolnitev 50-odstotnega granularnega cilja do leta 2025 in vsako leto razkrije delež svojih sredstev, s katerimi se financirajo dejavnosti, ki se v skladu s taksonomijo EU štejejo za okoljsko trajnostne; opozarja, da se je banka na pandemijo COVID-19 odzvala zgolj v nekaj tednih, ta odziv pa bi moral ustvariti naložbe v višini 240 milijard EUR;

47. meni, da je za uspešno vlogo EIB pri financiranju zelenega dogovora ključen pristop od spodaj navzgor in participativen pristop ter da bi morala EIB spodbujati posebne dialoge med javnim in zasebnim sektorjem ter se bolje usklajevati z različnimi deležniki, kot so lokalni in regionalni organi ter predstavniki civilne družbe; poleg tega poudarja neodvisnost EIB in tudi pomen zagotavljanja demokratičnega nadzora nad naložbami;

48. opozarja, da je EIB največji svetovni izdajatelj zelenih obveznic, saj je v 11 letih zbrala več kot 23 milijard EUR; ugotavlja, da je bil velik izziv določiti skupne standarde, da ne bi prišlo do lažnega ekološkega vtisa; pozdravlja nove obveznice ozaveščenosti o trajnosti, ki jih je EIB izdala leta 2018 in so namenjene podpiranju naložb, povezanih s cilji OZN za trajnostni razvoj; poudarja, da je treba določiti skupne standarde za te nove obveznice, da se zagotovi, da bodo projekti pregledni, preverljivi in merljivi; poziva EIB, naj nadaljuje to dejavnost in razširi izdajanje zelenih obveznic in obveznic ozaveščanja o trajnosti, kar lahko olajša izvajanje naložbenega načrta za trajnostno Evropo in pomaga pri razvoju trga za socialne in okoljske trajnostne obveznice na podlagi dela v okviru akcijskega načrta EU za financiranje trajnostne rasti in taksonomije EU;

49. spodbuja EIB, naj dejavno podpira projekte, ki prispevajo k pravičnemu prehodu, na primer raziskave, inovacije in digitalizacijo, dostop malih in srednjih podjetij do finančnih sredstev, socialne naložbe in razvoj spretnosti;

50. ugotavlja, da je predsednik EIB Werner Hoyer poudaril, da je treba okrepiti kapitalsko osnovo EIB, da bo lahko nadaljevala ambiciozne projekte, ki podpirajo prehod na trajnostno gospodarstvo;

51. priznava pomembno vlogo, ki jo imajo nacionalne spodbujevalne banke in institucije ter mednarodne finančne institucije, tudi Evropska banka za obnovo in razvoj in Svetovna banka, pri financiranju trajnostnih projektov, s čimer prispevajo k doseganju ciljev Pariškega sporazuma; poudarja, da lahko nacionalne spodbujevalne banke in institucije glede na svoje izkušnje in zmogljivosti na nacionalni in regionalni ravni pomagajo doseči kar največji učinek pri uporabi javnih sredstev, tudi prek partnerstev v okviru InvestEU, s čimer prispevajo k doseganju podnebnih ciljev Unije; poudarja, da je financiranje malih in srednjih podjetij ključno za uspešno izvajanje naložbenega načrta za trajnostno Evropo;

52. poudarja tudi, da nacionalne spodbujevalne banke in institucije zaradi svojih izkušenj na tem področju dobro poznajo zasnovo, upravljanje in financiranje razmeroma majhnih projektov; zato pozdravlja njihovo vključenost v različne vidike naložbenega načrta za trajnostno Evropo kot najprimernejših organov za usmerjanje naložb na evropski ravni v realno gospodarstvo in na lokalni ravni; poudarja, kako pomembno je zagotoviti lokalno tehnično podporo nosilcem projektov in inovacijam, ter poudarja vlogo centrov za razvoj projektov, saj pomagajo, da se projekti dovolj razvijejo in prejmejo finančna sredstva; poziva k reformam državne pomoči, ki bodo nacionalnim spodbujevalnim bankam in institucijam omogočile zagotavljanje preferenčnih posojil za spodbujanje trajnosti;

petek, 13. november 2020

53. ugotavlja, da lahko javne in zasebne naložbe prispevajo k trajnostnemu okrevanju in odpornosti, kadar je financiranje usmerjeno v zelene naložbe, kot so električna omrežja, nadomrežja in pametna omrežja, železniška omrežja, energijska učinkovitost in projekti krožnega gospodarstva;

54. poudarja, da okoljske in podnebne nesreče pomenijo vse večja tveganja za finančno stabilnost, zato bi morali bonitetni predpisi in nadzor te dolgoročne nevarnosti bolje vključiti v svoje ocene; meni, da bi bilo treba boj proti podnebnim spremembam in spodbujanje trajnosti bolj upoštevati v politikah ECB, pri tem pa v celoti spoštovati njen mandat in neodvisnost, ne da bi pri tem ogrozili njeno vlogo varuha finančne in monetarne stabilnosti; spominja na izjavo predsednika ECB, da banka podpira razvoj taksonomije, da bi se olajšala vključitev okoljskih vidikov v portfelje centralnih bank; je seznanjen z ambicioznostjo, izraženo v nedavnem odgovoru Eurosistema na javna posvetovanja Komisije o prenovljeni strategiji za trajnostno financiranje in reviziji direktive o nefinančnem poročanju, v katerem je navedeno, da so tržne sile lahko in bi morale biti ključno gonilo preusmerjanja finančnih tokov v trajnostne gospodarske dejavnosti; pozdravlja poziv ECB ter mreže centralnih bank in regulatorjev za ozelenitev finančnega sistema, naj finančni regulatorji bolje ocenijo finančna tveganja, povezana s trajnostjo;

55. spodbuja ECB, naj nadaljuje svojo strategijo monetarne politike, ob tem pa v celoti spoštuje mandat ECB za stabilnost cen, ki je določen v PDEU; ugotavlja, da bo ECB v okviru pregleda svoje strategije monetarne politike v skladu s Pariškim sporazumom ocenila, ali in kako lahko v okviru svojega mandata in v svojem okviru za zavarovanje in letnih stresnih testih upošteva vidike trajnosti, zlasti tveganja, povezana z okoljsko trajnostjo, pri čemer bo ohranila ločeno vlogo monetarne politike in bonitetnega nadzora; poleg tega spodbuja ECB, naj razkrije raven usklajenosti monetarne politike s Pariškim sporazumom, obenem pa določi časovni načrt za prihodnjo uskladitev, ter za te ukrepe na primeren način uporabi taksonomijo EU; poziva ECB, naj preuči nadaljnje načine za podporo EIB, da bi povečala zmožnost financiranja EIB, ne da bi pri tem povzročila izkrivljanje trga;

56. predlaga, da bi ECB morala oceniti ponovno uravnoteženje svojega ogljično intenzivnega portfelja obveznic v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja glede na podnebne zaveze EIB;

57. poziva evropske nadzorne organe, naj skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi razvije letne stresne teste v zvezi s podnebnimi razmerami v finančnih institucijah, ki jih nadzorujejo, – o čemer trenutno poteka razprava zlasti v okviru mreže centralnih bank in regulatorjev za ozelenitev finančnega sistema –, da bi razumeli, kje so finančna tveganja, povezana s podnebjem, v portfeljih ustreznih finančnih institucij EU, in do kje segajo;

58. meni, da je javni prevoz bistvenega pomena za trajnostno mobilnost v mestih; poudarja, da je treba povečati podporo javnim prometnim omrežjem in voznim parkom na lokalni in regionalni ravni, saj so učinkovito orodje za prehod na mobilnost z nizkimi emisijami, hkrati pa spodbujati prehod na druge oblike prevoza, zlasti v metropolitanskih središčih, in povezljivost na podeželju, da se spodbudi teritorialna kohezija; meni, da je močnejša povezava financiranja mestnega prometa z načrti trajnostne mobilnosti v mestih bistvena za pospešitev preoblikovanja mobilnosti v mestih; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami pri razvoju načrtov in politik trajnostne mobilnosti v mestih, vključno s podporo za učinkovite sisteme javnega prevoza in rešitve aktivne mobilnosti, kot sta hoja in kolesarjenje, ter spodbujanjem dostopnosti in multimodalnosti med različnimi načini prevoza;

Iskanje zasebnih naložb za trajnostno okrevanje gospodarstva

59. podpira obnovljeno strategijo za trajnostno financiranje; poudarja, da so potrebni razvijajoč se znak EU za okolju prijazne finančne produkte, standard EU za zelene obveznice ter zanesljivejši, lažje primerljivi in dostopnejši podatki o trajnosti, pridobljeni z uskladitvijo kazalnikov trajnosti; opozarja na velik pomen zelenega financiranja za mednarodno vlogo EU in evra v naslednjem desetletju; poudarja, da so za mala in srednja podjetja pomembni poenostavljeni standardi poročanja, ki jim omogočajo polno udeležbo na kapitalskih trgih;

60. vztraja, da so za delovanje vzdržnega finančnega sistema EU v praksi nepogrešljivi zanesljivejši, primerljivi in dostopni podatki o trajnosti; pozdravlja zamisel, da bi se ustanovil forum na visoki ravni o uniji kapitalskih trgov in tako vzpostavila enotna evropska točka dostopa, kjer bi bile zbrane informacije o podjetjih v EU, in sicer tako da bi bili obstoječi

petek, 13. november 2020

registri in podatkovne zbirke podjetij na nacionalni in evropski ravni med seboj povezani, da bi lahko podjetja, zlasti v manjših državah članicah, lažje pritegnila vlagatelje; poudarja, da bi morala podjetja v sklopu enotne evropske točke dostopa imeti možnost nadzorovati razpoložljivost svojih podatkov; poziva Komisijo, naj predloži zakonodajni predlog za enotno evropsko točko dostopa do finančnih in nefinančnih informacij o podjetjih v EU, ki kotirajo na borzi, in tistimi, ki ne, pri čemer naj po potrebi upošteva tudi načelo sorazmernosti; poziva Komisijo, naj racionalizira zahteve glede preglednosti iz direktive o razkritju nefinančnih informacij in jih uskladi z zahtevami iz uredbe o taksonomiji in uredbe o razkritju trajnostnih financ; poziva k preglednim metodologijam za zbiranje in objavljanje podatkov; poziva Komisijo, naj vzpostavi učinkovito spremljanje podatkov o izvajanju naložbenega načrta za trajnostno Evropo in poročanje o njem ter ga da na voljo javnosti, da bi zagotovila popolno preglednost porabe EU za zeleni prehod; meni, da bo znaten delež obveznic EU, ki bodo izdane v okviru načrta za okrevanje, izdan na podlagi standarda EU za zelene obveznice, kot predlaga Komisija;

61. izreka pohvalo napredku, ki je bil dosežen na podlagi pobud, vključenih v akcijski načrt za trajnostno financiranje iz leta 2018; poziva k sprejetju delegiranih aktov, predvidenih v uredbi o taksonomiji, ob upoštevanju vrste meril in kazalnikov trajnosti; posebej poziva k hitremu izvajanju načela, da se ne sme povzročiti znatna škoda, kot je določeno v uredbah o razkritju trajnostnih financ in o taksonomiji; poudarja pomen ambicioznih zahtev po razkritju za vse finančne produkte in subjekte;

62. meni, da je prihodnja prenovljena strategija EU za trajnostno financiranje pomembna priložnost za pospešitev prehoda na trajnostnejše manjše naložbe; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe, ki so potrebni za spodbujanje trajnostnih manjših naložb;

63. je seznanjen s členom 26(2) uredbe o taksonomiji, ki Komisiji nalaga, da do 31. decembra 2021 objavi poročilo, v katerem so opisane določbe, ki bi bile potrebne za razširitev področja uporabe te uredbe onkraj okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnosti, vključno z drugimi trajnostnimi cilji, kot so socialni cilji;

64. podpira poziv strokovne skupine na visoki ravni za trajnostno financiranje po novih ukrepih za spodbujanje dolgoročne naravnosti, ki koristi ljudem in planetu; poziva Komisijo, naj analizira in predlaga, kako bi lahko dolgoročno perspektivo bolje vključili v ureditev in pravila upravljanja podjetij; pozdravlja pripravo pobude za trajnostno upravljanje podjetij;

65. poziva Komisijo, naj razmisli o reviziji direktive o nefinančnem poročanju, ki bi lahko vključevala razkritje učinka dejavnosti podjetij na okoljsko in socialno trajnost ter trajnost upravljanja;

66. vztraja, da se morajo javne in zasebne naložbe dopolnjevati, kjer je to mogoče, pri mobilizaciji financiranja za zeleni dogovor; poudarja, da ne bi smeli izriniti naložb zasebnega sektorja, da bi bilo financiranje naložbenega načrta za trajnostno Evropo čim večje;

67. opozarja, da lahko naložbe v in posojila za netrajnostne gospodarske dejavnosti vodijo v nasledlo premoženje in izgubljene naložbe z učinki vezave; poudarja, da je treba to tveganje v zadostni meri zajeti v bonitetnih ocenah in okvirih, tudi v baselskem okviru; zato poziva Komisijo, naj preuči načine za izboljšanje vključevanja tveganj glede trajnosti in bonitetne obravnave dolgoročnih naložb in posojil, tudi v pravilniku EU o bančništvu, ki bo dodatno spodbujalo splošno finančno sistemsko stabilnost, ter naj si še naprej prizadeva za spodbujanje zanesljivosti, primerljivosti in preglednosti dejavnikov trajnosti v bonitetnih ocenah; meni, da bi bilo slednje mogoče obravnavati v prihodnjih pregledih uredbe o bonitetnih agencijah, uredbe/direktive o kapitalskih zahtevah in okvirov za solventnost;

68. opozarja, da trajnostne naložbe nimajo nujno manjšega profila tveganja kot druge vrste naložb;

petek, 13. november 2020

69. meni, da bi bilo treba MSP v Uniji olajšati dostop do javnega in zasebnega financiranja v okviru naložbenega načrta za trajnostno Evropo; poudarja, da so potrebna dodatna prizadevanja za obveščanje MSP o novih možnostih financiranja v okviru tega načrta;

Spodbujanje trajnostnih javnih naložb v krizah

70. poziva k oblikovanju instrumenta za trajnostne naložbe, da bi dosegli cilje iz evropskega zelenega dogovora, a poudarja, da bi morale višje ravni javnih naložb prispevati k vzdržnosti javnih financ v EU, ne glede na to, kateri model financiranja je izbran; meni, da bi bilo treba pri morebitnem pregledu okvira ekonomskega upravljanja EU upoštevati priporočila neodvisnega Evropskega fiskalnega odbora in spodbuditi države članice, da svoja gospodarstva in javne izdatke uskladijo s cilji evropskega zelenega dogovora; podpira zavezo Komisije, da bo preučila druge omogočitvene okvire, kot so standardi za zelene obveznice, in jo spodbuja, naj opredeli najboljše prakse za pripravo zelenih proračunov;

71. poziva k trajnostni in učinkoviti uporabi javne podpore za prometni sektor, zlasti letalske prevoznike, turizem in avtomobilski sektor; poziva, naj bodo prehodne dejavnosti, opredeljene v uredbi o taksonomiji, upravičene do financiranja v okviru naložbenega načrta za trajnostno Evropo, in poziva, naj se posebna pozornost nameni dostopu do financiranja in drugih oblik podpore za mikropodjetja ter MSP;

72. poziva k vključevanju trajnostnih javnih naročil in javnih razpisov ter k večjemu usklajevanju na evropski ravni v zvezi s tem;

73. pozdravlja dejstvo, da bodo načrti za sanacijo in povečanje odpornosti temeljili na skupnih prednostnih nalogah EU; v zvezi s tem poudarja evropski zeleni dogovor in evropski steber socialnih pravic, pa tudi digitalno agendo in strateški cilj doseganja evropske suverenosti v strateških sektorjih s trajnostno industrijsko bazo; opozarja, da so potrebne naložbe v okolju prijazno okrevanje in da je treba povečati konvergenco med državami članicami pri izvajanju naložbenega načrta za trajnostno Evropo, kar bi lahko pripomoglo k pospešitvi gospodarskega okrevanja; poziva, naj se vključijo prednostne naloge na področjih, kot so zaposlovanje, znanja in spretnosti, izobraževanje, digitalno podjetništvo, raziskave in inovacije ter zdravje, pa tudi na področjih, povezanih s poslovnim okoljem in neprofitnim sektorjem, vključno z javno upravo in finančnim sektorjem; poziva Komisijo, naj javnim organom zagotovi tehnično pomoč za pripravo prehodnih načrtov, da bi se izognili nasedlim naložbam; poziva Komisijo, naj spremlja izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost ter zagotovi, da bo v primeru hudih kršitev prišlo do izterjave izplačanih sredstev; poudarja, kako pomembno je, da države članice, ki objavijo načrte, spoštujejo pravno državo in naše demokratične vrednote;

74. vztraja, naj se načelo neškodovanja iz evropskega zelenega dogovora uporablja za vse načrte za okrevanje;

75. obžaluje sklep Evropskega sveta, da umakne instrument za podporo plačilni sposobnosti iz programa Next Generation EU; meni, da je to pomembno orodje za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu;

76. poziva podjetja, ki prejemajo javno podporo, naj se zavežejo javnemu poročanju po posameznih državah, pri čemer upošteva možnost, da se predvidijo začasna odstopanja za zaščito poslovno občutljivih informacij; ta podjetja tudi poziva, naj zagotovijo pošteno konkurenco, zmanjšajo razlike v plačah med spoloma, spoštujejo svoje obveznosti glede nefinančnega poročanja, poskrbijo za delovna mesta, razkrijejo morebitno ugodno obravnavo, ki bi je bila deležna, in se strogo vzdržijo uporabe strategij za izogibanje davkom prek hčerinskih družb v nekooperativnih jurisdikcijah za davčne namene brez izvajanja bistvene gospodarske dejavnosti; vztraja, da bi morala ta podjetja pravično prispevati k prizadevanjem za okrevanje, tako da pošteno plačajo svoje davke; v teh okoliščinah si prizadeva za novo družbeno pogodbo za podjetja, ki bi uskladila cilje ustvarjanja dobička z upoštevanjem ljudi in planeta;

77. poziva Komisijo, naj po potrebi revidira pravila o državni pomoči, vključno z začasnim okvirom, ki je bil uveden v odzivu na pandemijo COVID-19, da bi pridobili večjo javno podporo za evropski zeleni dogovor in zagotovili, da bo podpora z državno pomočjo pogojena z izpolnjevanjem podnebnih in okoljskih ciljev Unije; opozarja, da bi bilo treba vsako revizijo pravil o državni pomoči skrbno načrtovati, da bi preprečili izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, in v vsaki prihodnji reviziji zagotoviti njegovo celovitost in enake konkurenčne pogoje;

petek, 13. november 2020

78. poziva Komisijo, naj pri odobritvi prošnje države članice za državno pomoč v skladu s členom 108 PDEU v svojo odločitev vključi določbe, v skladu s katerimi bodo morali upravičenci v ogliščno intenzivnih sektorjih sprejeti podnebne cilje in časovne načrte za zeleni prehod ter dokazati usklajenost svojega poslovnega modela in dejavnosti s cilji iz poglavja 2 Uredbe (EU) 2018/1999;

79. pozdravlja načrtovano revizijo direktive o obdavčitvi energije v letu 2021 in poziva Komisijo, naj predstavi zakonodajne predloge za uskladitev stopenj DDV z okoljskimi vidiki, uvedbo dajatve na plastiko za enkratno uporabo in zvišanje ustreznih minimalnih trošarin, ki zaradi inflacije niso več učinkovite; si želi, da bi te reforme združili s prizadevanji za ohranitev kupne moči tistih z najnižjimi dohodki v Evropski uniji;

80. opozarja na vse večje potrebe po naložbah, povezane z zelenim prehodom, ter na to, da se zaradi davčnih utaj in izogibanja davkom pravnih oseb potencialno izgubijo sredstva za nacionalne proračune in proračun EU v znesku od 50–70 milijard EUR do 160–190 milijard EUR, ki bi se lahko uporabil za naložbe v okviru naložbenega načrta za trajnostno Evropo; poziva države članice, naj mobilizirajo sredstva za financiranje trajnostnega in pravičnega prehoda z izvajanjem vsakega morebitnega vključujočega okvirnega sporazuma OECD, vključno z njegovim drugim stebrom; poziva k okrepitevi boja proti davčnim goljufijam, davčnim utajam, izogibanju davkom ter agresivnemu davčnemu načrtovanju; poziva k usklajevanju na ravni EU za odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje agresivnega davčnega načrtovanja s strani posameznikov in podjetij; poziva k ambiciozni strategiji o obdavčitvi podjetij za 21. stoletje; poziva Svet, naj posodobi merila za opredelitev škodljivih davčnih režimov v kodeksu ravnanja EU o obdavčitvi podjetij, in ponavlja svoje stališče z dne 26. marca 2019 o državah članicah, ki omogočajo agresivno davčno načrtovanje; spodbuja Komisijo, naj določi merila za ocenjevanje davčnih praks držav članic; opozarja Komisijo na člen 116 PDEU, kar zadeva dosjeje, povezane z davki, in spodbuja Komisijo, naj uporabi ta predpis, da bi preprečila izkrivljanje konkurence na enotnem trgu;

81. želi, da bi bilo zagotovljeno, da bi vsi pravično prispevali k okrepanju po pandemiji COVID-19 in prehodu na konkurenčno in trajnostno gospodarstvo ter da bi se hkrati upoštevale različne zmogljivosti držav članic; meni, da je pandemija COVID-19 pogosto „najbolj prizadela“ ranljive skupine, medtem ko so cene premoženja ves čas krize doslej rasle, kot je poudarila predsednica ECB Christine Lagarde 7. julija 2020; spodbuja države članice in Komisijo, naj preučijo nove vire za financiranje gospodarskega okrevanja, ki to upoštevajo;

82. poudarja, da bo z večjim financiranjem zelenega dogovora potrebno tudi veliko proračunske discipline in nadzora, da se preprečijo goljufije in preusmerjanje sredstev; ugotavlja, da Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) nima zmogljivosti, da bi sam preprečeval finančne goljufije; zato poziva vse države članice, naj se pridružijo Evropskemu javnemu tožilstvu;

83. meni, da bi lahko s kombinacijo predlogov iz tega poročila zbrali 660 milijard EUR na leto, potrebnih za zmago v boju za podnebje in delovna mesta;

o

o o

84. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.